



PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

Kuvendi i Kosovës
Mbledhja plenare e Kuvendit
Mbledhja Nr. 2002/16
Prishtinë, më 10 tetor 2002, ora 10,00.
Ndërtesa e Kuvendit, salla plenare

Transkript, tetor 2002

Mbledhjen e kryesoi Nexhat Daci, kryetar i Kuvendit.
Kryesuesi, propozoi këtë

REND DITE:

1. Miratimi i rendit të ditës,
2. Procesverbali nga mbledhja e kaluar,
3. Shqyrtimi i pare i Projektligjit për Aktivitetet e Tregtisë me Jashtë,
4. Shqyrtimi i dytë i:
 - a) Projektligjit për Hipotekë (2002/4),
 - b) Projektligjit për Themelimin e Regjistrimit për të Drejtat mbi Pronën e Paluajtshme(2002/5), dhe
5. T ë n d r y s h m e.

UNITED NATIONS
United Nations Interim
Administration Mission
in Kosovo



NATIONS UNIES
Mission
d'Administration
Intérimaire des Nations
Unies au Kosovo

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

Skupština Kosova
Plenarna sednica Skupštine
Sednica Br. 2002/16
Priština, 10. oktobra 2002.god., u 10,00 časova
Zgrada Skupštine, plenarna sala

Transkript, oktobra, 2002.

Sednici je predsedavao Nexhat Daci, predsednik Skupštine.
Predsedavajući je predložio sledeći:

DNEVNI RED

1. Usvajanje dnevnog reda,
2. Zapisnik sa prethodne sednice,
3. Prvo razmatranje Nacrta zakona o spoljnotrgovinskim aktivnostima,
4. Drugo razmatranje:
 - a) Nacrta zakona o hipotekama (2002/4),
 - b) Nacrta zakona o osnivanju Registra o pravima svojine na nepokretnost (2002/5), i
5. R a z n o.

UNITED NATIONS
United Nations Interim
Administration Mission
in Kosovo



NATIONS UNIES
Mission d'Administration
Intérimaire des Nations
Unies au Kosovo

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

Assembly of Kosovo
Meeting of the Assembly
Meeting No.2002/16
Prishtina, 10 October at 10,00 am.
Assembly Hall, Assembly Building Prishtina

Transcripts, October 2002.

The Meeting preside Mr.Daci president of Assembly
The president has proposed;

A g e n d a

1. Agenda agreed
2. Minutes of previous meetings
3. First Reading- Draft Law on External Trade Activity (2002/6)
4. Second reading
 - a.) Draft Law on Mortgage (2002/4) to be confirmed
 - b.) Draft Law on Establishment of an Immovable Property Rights Register (2002/5) to be confirmed.
- 5.) Any other business.

Kryetari Daci, mirëmëngjes koleg deputet, unë mendosj se mund të fillojmë seancën plenare , ndërsa në ndërkohë lus sekretarinë që të konstatoj numrin e deputetëve të pranishëm për të ditur hapat e mëtejshëm që duhet ti marrim, shpresoj që rendin e ditës ta keni marrë dhe ju pyes a mund të pranohet apo keni ndonjë ndrshim të rendit të ditës

G.Randel Nojkić,

Poštovano Prsedsedništvo, članovi Skuptštine, članovi Vlade i gosti, koalicioni Povratak sa 4 tačkama dnevnog reda to su nacerti zakona o hipotekama i nacirti zakona o osnivanju registra i pravima svojine stavila suštinske primedbe te primedbe su upućene relevantnim komisijama, komisije su razmotrile primedbe koalicioni Povratak, ali u principu nismo dobili nikakav odgovor a takodđe nismo učestvovali ni u prvom čitanju ovog zakona koji sam pomenuo, stog razloga koalicioni Povratak neće učestvovati u razmatranju 4 tačke , odnosno znači učestvovaćemo u prvom razmatranju nacerta zakonaspolne tergovine a nagoveštavamo svoje odsustvo sa razmatranje ove 4 tačke dnevnog reda. Imamo ne samo normalne već i suštinske primedbe pošto neznam da li je Skupština upoznata sa tium, u toku je protokol u potpisivanja protokola o tehničkoj saradnji u oblasti kadastralne geodezije i u saradnu nacerta ovog zakona u ovom trenutku kada ovaj protokol u tehničkoj saradnji nije potpisan, odnosno nije završen, praktično nema smislaž, štose tiče nacerta zakona o hipotekama, ovaj nacert zakona o osnivanju registra o pravima svojine je takodđe je osnov za ovaj Zakon , Zakon o privatizaciji i to su razlozi zbog kojih koalicioni Povratak neće učestvovati u razmatranju odnosno drugom čitanju ovih zakon , zahvaljujem

Kryetari Daci, ju falëminderit, unë mendoj se nuk do ta keni atë mundësi që për këtë arsye ta lëshoni mbledhjen plenare të respektuar deputet të kualicionit kthimi sepse edhe ligji për të cilin ju folët d.m.th. pika e katërt që ka të bëjë me shqyrtimin e dytë të dy ligjeve nuk është e gatshme për shqyrtim të dytë sepse ka një numër të propozimeve serioze dhe individuale ka një deputet i grupit parlamentar i Partisë Demokratike të Kosovës, deputetët tjerë dhe grupet, komisionet përgjegjëse për atë nuk i kanë marrë në shqyrtim ato vërejtje prandaj shqyrtimi i dytë i ligjeve për të cilat ju theksuar nuk do të mund të realizohet edhe ashtu sot, dhe sigurisht që do të heqen nga rendi i ditës, prandaj nuk ka nevojë në qoftë se e keni të njejtën çështje jo zoti në çoftë se keni diçka tjetër urdhroni.

G.Randel Nojkić

Hvala g. Predsedavajući, kolegice i kolege poslanici, mi smo dobili dva dnevna reda, a ja razumem zašto su ta dva dnevna reda a ta dva dnevna reda , jedan dnevni red je postavljen verovatno pre nego što je zasjedalo Predsedništvo i drugi dnevni red je dnevni red koji postavljen nakon sastanka Predsedništva, a međutim ima jedna tačka koja je za mene veoma diskutabilno, zapravo nalazi i u jednom i u drugom dnevnom redu ali malo drugačije definisano naime u prvom predlogu dnevnog reda šta je zapisnici sa predhodnih sednica , ja zaista ne želim da budem pograšno svačen i pogrešno protumačen kao što se to desilo prošlog puta , jer ova nije nikakva provokacija

jednostavno tražimo da se posebno poštuje poslovnik i sve ono što je relevantno i mislimo da imamo pravo da dobijemo adekvatno objašnjenje, mi smo dostavili predlog primedbe na zapisnik iz jula meseca i još ga nismo dobili, ovo je u prvom predlogu dnevnog reda rečeno da se razmatraju zapisnici sa predhodnih sednica, a mi nismo dobili taj ispravni zapisnik, ja vas molim da vi nećete da lično uverite ako kažete da prevociram, verovatno ni kvalicija povratak koja takodže stoji iza toga ali prilikom ovakvih ocena morate da vodite računa o svim našim glasačima, o svim glasačima iz serbske zajednice kkoji su nas ovde izabrali da zastupamo njihove mišljenje i mi moramo da dobijemo odgovore za ono što na pitanja koja postavljamo. Ono što je takodđe bitno ja još jedan put ponavljam zapisnici su za nas verelo, vrlo bitni to su dokumenti sa sednice od 3 oktobra u zapisniku stoji da kvalicija povratak nije došla zbog toga što nisu obezbedđeni uslovi da se dovezu poslanici, što nije tačno takodđe za jednog poslanika, mislim da to u suštini nije toliko bitno, ali je bitno kroz u jedno izversno vreme kada vi budete izašli, a mi znamo kako mi imamo 50 godina iskustva kako se falsifikuje sa dokumentima, i kako se manipuliše sa dokumentima pa kad izađete kažete molim vas mi imamo dokaze kada ste vi svi bili samo jedan poslanik nije bilo, a vi postavljate pitanje da nisu mogli vaši poslanici da dolaze itd.itd.

I prematome molim vas, ja stvarno molim u ime kvalicije povratak za pitanja koja mi postavimo, bezobzira dali se nama sviddaju ili ne sfiddaju da nam dostavite odgovore za ono što mi tražimo, ponavljam još jedan put zapisnici su za nas historijski dokument i molim vas da ne ide dnevni red kao zapisnik sa predhodne, nego usvajanje sapisnika, šta to znači, to znači da mi ne raspravljamo o zapisnicima, a na izverstan način ih verifikujemo ili to je prošlo kroz dnevni red, pa možda će neko reći da niste tražili to, hvala.

Kryetari Daci, z. Nojkić ju falëminderit, juthash ta ndëgjoni përkthimin, fjala provokim i ka dy kuptime, ju si duket e dini vetëm atë të majtin, vetëm provokim negativ, ka edhe provokim pozitiv, siç isht kÿj qëe bët sot, prandaj është përmirësuar dhe prandaj është aprovimi i procesverbalit dhe jo i procesverbaleve, dhze ne jemi gjithnji të gatshëm ti pranojmë ato sygjerime që e ndihmojnë punën e parlamentit, z. Xhavit Haliti anëtar i kryesisë abstenon dhe ju falëminderit,

Z. Bujar Dugolli,

E nderuar kryesi, të nderuar deputet, ne normalisht që e kundërshtojmë këtë formë ta quaj të shantazhit që po e bën kualicioni Kthimi, kur është në pyetje çdo miratim i Ligjit. Po të vërejsh punën e këtij Kuvendi, çdo ligj është kundërshtuar dhe asnjël ligj nuk është pranuar edhe tendenca për ti hjek nga rendi i ditës për mu është e pranueshme sepse nuk kemi kurfar arsye ti hjekim nga rendi i ditës sepse kemi propozimin e komisionit përkatës që e ka shqyrtuar dhze i ka dhën vërejtjet kemi propozimin dhe vërejtjet e komisionit për buxhet dhe kemi një kërkes të kualicionit Kthimi. Dhe mendoj se ne do të procedojmë me kët rend dite dhe të mos ndërhyhet kështu në rend të ditës, sa i përket

çështjes që u cek edhe nga të tjerët për aspekt të procesverbalit normalisht ky procesverbal që na është paraqit nuk i gjason një procesverbal dhe si të tillë nuk e pranojmë, ju falënderit.

Kryetari Daci, ju falënderit urdhëroni zoti delegat,

Z. Sabit Rrustemi,

E nderuara kryeswi e punës, i nderuari kryetar, të nderuar deputet. Në seancën e kaluar nau kumtua që këtu në Kuvend do të vijë dhe do ta shpalon Programini për Mitrovicën zoti Shtajner, kjo nuk është në rend të ditës dhe sdi pse do të ketë efekt që në një seanc tjetër do të vijë dhe të shpaloset ai program që për neve si Kuvend do të ishte shumë i rëndësishëm, ju falënderit,

Urdhëroni, Z. Bajrush Xhemajli,

E nderuara kryesi, të nderuar deputet, unë mendoj se mënyra se si përcaktohet rendi i punës jo vetëm në këtë seanc nuk është në rregull, ne kemi marrë një rend të ditës dhe mendoj se duhet të procedojmë me atë rend të ditës, u tha që për shkaqe që i tha kryetari i Kuvendit unë mendoj që nuk qëndrojnë, nëse e keni ditur që është e shtetë, nuk është gadi..... në pikën 4 të mos qitet në rend dite, dhe meqë është qitur në rend dite dhe mendoj se ska relevanca nga ato që u than unë mendoj se duhet procedu në këtë drejtim, ndërsa sa i përket koalicionit Kthimi deri sa është gjithher pikë referimi programi mendoj se gjithher do ti kemi këto propleme këto çështje dhe mendoj se duhet kuptuar realiteti i ri. Ju falënderit.

Kryetari Daci, ju falënderit, a mund të kuptohemi që rendi i ditës është aprovuar, unë i skjarova që kryesia e ka aprovuar këtë rend dite me shpresë që të gjitha materialet relevante për shqyrtimin e dytë të dy projektligjeve që kan kaluar në parim nuk është kompletuar dhe është arsyeja objektive pse propozova që të heqet nga rendi i ditës, me rregullore në qoftë se edhe një individ ka pyetje dhe amandamente në një ligj që është shqyrtuar në parim dhe komisionet përkatëse nuk i kan shqyrtuar ato rende nuk mund të vëhet në rend të ditës për shqyrtim të dytë dhe aprovim përfundimtar, prandaj arsyet janë reale kryesia ka bërë të gjitha ato që është e mundur për ta intensifikuar punën, por ja vështërsitë objektive, janë vështërsitë reale që unë propozoj që në një nga mbledhjet e ardhshme, jo mbledhja e parë e ardhshme të debatojmë për gjendjen reale të Parlamentit të Kosovës, kjo do të bëhet pas diskutimit tim me kryeministrin që do ta kem ditën e nesërme dhe me Qeverinë dhe pastaj do të dalim në seancë plenare dhe do të debatojmë për të gjitha problemet që e mundojnë punën e suksesshme të Kuvendit, prandaj në qoftë se nuk ka propozime për shtim të rendit të ditës, mendoj që rendi i ditës është aprovuar dhe mund të procedojmë, shiqoni nuk mund ta bëjmë pikën 4, jo që është mosdëshirë e ta shqyrtuar rregullorja në fuqi nuk e lejon në qoftë se edhe një deputet ka amandamente dhe ka mos të shkojm me i përmend me emër dhe ata që i bëjnë amandamentet janë bërë

nga ekspertët përkaktës, profesor i Universitetit i asaj lomie dhe nuk mund ti marrim seriozitetin e duhur.

Z. Hydajet Hyseni,

Z. Kryetar zonja dhe zotërinj deputet, unë përsëri nuk do ta shfrytëzoj rastin për të folur siç e do pun për funksionimin e Kuvendit të Kosovës dhe kryesis së saj dhe sidomos sekretaris së saj. Do ti shtroj vetëm dy çështje për hir të informimit më të mirë tuaj . Kryesia e Kuvendit që është e autorizuar të bëj rendin e ditës e ka caktuar këtë rend të ditës që e kemi përpara, është çështje për ta diskutuar pse nuk është kryer puna tjetër që i përket administratës dhe kjo do të dëshiroja që kjo të kuptohet qartë, amandamentet që janë dërguar prej grupit parlamentar të Partisë Demokratike të Kosovës kanë ardhur në Kryesi me kohë ka en detyr e administratës që me kohë tju shpërndahen deputetëve dhe me kohë të përgaditemi për ti shqyrtuar , dhe çështja e dytë që do të dëshiroja të sqaroj unë nuk besoj se mund të bazohet një interpretim i tillë që e dëgjuam nga kryetari që unë besoj që është i kryetarit por i dikuj afër tij, sipas të cilit çdo kontstim i një deputeti e shtyn shqyrtimin e dytë të ligjeve, jo rregulloret i kem në tavolin prandaj do ti lecojmë dhe ti interpretojmë sakt, shqyrtimi i dytë bëhet për të shqyrtuar amandamentet e propozuara dhe kontestimi bëhet në amandamente , në shqyrtimin e parë është shqyrtuar dhe është vendosur në parim Ligji prandaj nuk ka nevojë të ngatrollohet sepse unë supozoj që për çdo Ligj do të kekt jo një por disa që do ta kontestojnë , ta pengojnë dhe a shtyn në agjentën si thon nëgreke abonimin e ligjit prandaj do të ishte mirë që për çështjen e parë për moshpërndarjen e materialeve të kërkohet përgjegjësia prej atyre që janë përgjegjës, kurse për çështjen e dytë të interpretohet saktë rregullorja dhe të mos pengohet me çështje që në fakt nuk janë pengesë procedurale, ju falënderit.

Kryetari Daci, unë nuk dua të polemizoj me kolegën e rrespektuar ka njerëz të autorizuar dhe të paguar për interpretime, amandamentet janë paraqitur me kohë në kryesi, nuk janë shqyrtuar nga komisionet të cilat patjetër duhet ti shqyrtojnë dhe nuk ka faj këtu sekretaria nuk po e mbroj por duhet të jemi njëher e përgjithmon objektiv në realitetin në të cilin po punohet, dhe unë ju thash që një ditë në një seancë plenare do ti keni të gjitha matereialet pse po ngjajnë shumë çështje në kuvend dhe atëherë të debatojmë dhe sa të doni mund të zgjasim këte, rregullat në fuqi nuk e lejojn pa u shqyrtuar amandamentet paraprakisht dhe pastaj ti shqyrtojmë në përfundimisht dhe i votojmë apo nuk i votojmë ato, dhe prandaj ju lutem të mos kthehemi në ato. Z. Ministër skeni, vetëm kur tju thërrasim.

Z. Sadudin Berisha,

I nderuari kryetar, deputet të nderuar, u përmend këtu se komisionet obliguese që kanë për detyrë ti shqyrtojnë projektligjet të gjitha nuk e kanë kryer punën, komisioni për drejta të komuniteteve ka vetë të hënën takim, ka shqyrtuar dy projektligjet atë për hipotekën dhe atë të hartimit të regjistrit mbi vlersimin e patundshmërisë, kështu që përgjegjësia është e kryetarit të komisionit për komunitete që ka harru ti jep përmes sekretaris propozimet e bëra nga komisioni përkatës të cilat propozime janë, bëjmë mbështetjen e dy projektligjeve në parim dhe natyrisht e kundërshtuar nga komisioni, ju falënderës,

Kryetari Daci, atëherë do të duhet të votojmë si duket, ka moskuptime, urdhëro Fatmir urdhëro si kryetar i kryesisë.

Z. Fatmir Sejdiu,

Falënderit z. Kryetar unë do t'riheksoja se në të vërtetë në kryesi e kemi miratuar këtë rend dite bashkë me vërejtjen se nga sekretaria nuk mund tu dërgohet deputetëve anjë rend dite pa u miratuar nga kryesia siq ka ndodhur në këtë rast dhe ka ndodhur edhe në të mëhershme. Çështja për çka unë dua të bisedoj dhe sdo t'ndalem në diskutime që kanë përpjekje e vazhdueshme që të prolongohet miratimi i ligjeve me arsyet çfarë mund ti gjejmë dhe që sigurisht janë debatuar se janë arsye të sakta apo jo, është se në vërejtjet e bëra nga ana e komisioneve mendoj se duhet të kërkohet një azhuret i punës së tyre herën e kaluar ne kemi shtyer seancën për shkak të mosgadishmërisë apo të themi në një farë mënyre të zhagitjes të qëllimit të ndonjë komisioni që u tha tash dhe vërejtjet që kanë ardhë dhe besoj që edhe anëtarëve të kryesis nuk u kanë ardhur si duhet dhe me kohë, personalisht ky është adresimi në sekretarin e Kuvendit, personalisht vërejtjet e grupit parlamentar të Partisë Demokratike janë ardhur ditën e diel. Mund të jenë të adresuar në forma tjera por këto vërejtje kanë ardhur dje, pavarësisht nga ky fakt na e kemi një proces që mund të hec, përveç fazës së debatimit brenda komisioneve e amandamenteve që eventualisht nuk e kanë kohën që të shkojnë në Komision, ato mund të shtrohen në një debat dhe atë nuk do ta quanim shqyrtim të dytë, dhe egziston mundësia që në shqyrtimin e tretë duke pasur parasysh vërejtjet e plota të secilit prej deputetëve, e jo vetëm në komisione më e afërt profesionale dhe shqyrtimi i tretë të jetë ai që analizon një projekt në miratim apo mosmiratim. Këtu është në rregullën 30, ekratësisht në 31 sygjerohet kjo mundësi nëse nuk arrihet qëllimi më heret. Z. Kryetar është në kompetencën e juaj ta zëm në rastet konteste që mund të vendosni që në amandament apo një sër amandamentesh që nuk proceduar si duhet edhe të mos shqyrtohen fare në seancë plenare dhe në bazë të rregullores që e tham, unë do të propozoja këtë variant nëse Kuvendi natyrisht pajtohet.

Kryetari Daci, sindromi Ballkanik, pse thjesht kur mund ta komplikojmë, unë do ta respektoj vullnetin e shumicës, urdhëro z. Koci.

Z. Gani Koci,

E nderuara kryesi, të nderuar deputetë, unë do të jem fare i shkurtër pikërisht pajtohem me atë që e tha profesori Fatmir Sejdiu, por unë do të shprehë atë se si funksionon sekretaria e Kuvendit, Grupi parlamentar i Partisë Demokratike të Kosovës, vërejtjet e veta me shkriëm i ka dorëzuar me 3. 10. 2002, kush është në Natasha Pjerca ku e ka dorëzuar matutje ne nuk e dim, prandaj ju lutemi kontrolloni sekretarin si po funksionon.

Kryetari Daci, ju falënderit, mos të fajszohen grupet parlamentare prandaj ne mund

të themi se edhe shqyrtimi i tret në raste emergjente dhe i katër dhe i pesët dhe sa të keni qef i shqyrtojmë edhe njëher në mënyrë edhe të rregullores edhe në mënyrë përmbajtësore dhe ju lutem kush është për aprovimin e rendit të ditës pa shqyrtimin e dytë të dy draftligjeve që janë pranuar në parim do të thotë pika e 4 e rendit të ditës është propozim të hiqet por në qoftë se në plenare vendoset të ngelë e shqyrtojmë, pra edhe njëher pyes kush është për aprovimin e rendit të ditës duke e hjekur pikën e 4 nga rendi i ditës. Kundër këtij propozimi ju lutem le ti numrojmë, dhe rezultati i votimit është 32 vota për rendin e ditës të propozuar, 21 janë kundër 17 abstenime, prandaj procedojmë pa pikën e 4 të rendit të ditës, ju falënderit

Z. Xhavit Haliti,

Z. Kryetar, të nderuar deputet, unë nuk do ta kontestoj numrimin e votave por do ta kontestoj formën e propozimit për votim, këtu janë dy propozime njeni të procedojmë me rendin e ditës të cilin e ka propozuar kryesia, dhe tjetri për të hequr një pikë të rendit të ditës, dhe kur u tha që të hiqet nga rendi i ditës pika 4 nuk u tha se cili nga komisionet e obligushme për të shqyrtuar ligjin, ose ligjet në fjalë nuk i ka shqyrtuar këtu, me sa di une edhe komisioni për komunitetet, edhe komisioni për buxhet i ka shqyrtu të dy ligjet, prandaj unë do të kërkoja në qoftë se jo sot për të ardhmen, që secili propozim të votohet veç e veç, e jo kush është për këtë propozim e pastaj kush është kundër propozimit tjetër, dhe propozimi që fiton shumicën e votave le të miratohet, ju falënderit.

Kryetari Daci, ju falënderit z. Xhavit, unë u mundova që dy grupet parlamentare complete puqeshin në një, Lidhja Demokratike e Kosovës, kryetari i saj ka bërë vërejtje, vërejtjet nuk janë shqyrtuar dhe nuk kam me shkrim nga asnjë komision obligativ, dy Koalicioni kthimi ka poashtu vërejtje, ishte dëshira ime që të ruaj një unitet veprues pune në seancën plenare, dhe vendosa që megjithatë në mënyrën më demokratike të procedojmë, tju them edhe një çështje, Komisioni për buxhet ka vërejtje të cilat nuk janë fundamentale por ka vërejtje që do të thotë nuk është asnjë propozim valid që sot të shqyrtohet, por unë deshta që ta plotësojë formën demokratike dhe në rast se seanca plenare e kërkon ne do ta vazhdojmë, unë personalisht nuk kam vërejtje dhe pajtohem me të gjitha sygjërimet e kolegëve të mi nga kryesia që të azhurohet, të avansohet çështja nuk ka qëllim që të pengohet çështja, prandaj kalojmë në aprovimin e procesverbalit e jo procesverbaleve, Aleanca për Ardhmërinë e Kosovës shefi i saj u deklarua kundër aprovimit, unë mendoj që është argument i mjaftueshëm të përmirësohet, por prita që të jep propozime konkrete në cilat pozicione ka vërejtje një grup parlamentar apo një deputet, në mënyrë që sekretaria e Kuvendit të vëret ti përmirësojë ato ose kur themi/..... nuk është në rregull, atëherë bie sikur une nuk e kuptoj, dhe a keni ndonjë skjarim z. Dugollil apo në tërsi hudhet procesverbali.

Z. Bujar Dugolli,

Tash këtu të gjithë ata që kanë folë në seancë mund të i dijnë a janë fjalët e tyre, por unë mendoj se ky është proces i thjeshtë sa që nuk po mund ta kuptoj se qarë shërbime janë këto që i kanë kryer këto dhe është një procedurë shumë e lehtë në rast se nuk mund ti zanë fjalët ashtu siç i thojnë deputetët, atëherë le ti incizojnë në një diktafon dhe ta

ndëgjojnë atë diktafon dhe ta përshkruajn fjalën ashtu si e ka than deputeti, mendoj fjala ime kur thotë Bujar Dugolli në emër të grupit parlamentar të AAK-SË Tha se Qeverija dhe ministrat duhet të jenë më serioz dhe më të përgjegjshëm ndaj Kuvendit . Qka është kjo ? për çka e thash këtë ? qka ke arsyeja që e thash ? d.m.th. unë nuk pajtoj me këtë fjalë gjysmake që është shkruar në procesverbal, mendoj edhe në pjesën tjetër ku thuhet se Bujar Dugolli tha se Kuvendi i Kosovës duhet ti mbështet kërkesat e arsimitarëve dhe të kërkoj nga Qeveria që ta zgjedh këtë çështje, nuk ka qen vetëm kështu ka pasur edhe tjetër fjali, dhe nuk mund të pajtohem me këtë vlersim që është bërë kështu, dhe kërkoj që në të ardhmen këto të përmirësohen , e di se seancat inqizohen edhe nëpërmjet mjeteve të informimit të paktën të qiten ashtu, nëse ka folë keq të jetë ashtu, nëse ka folur mirë le të jetë ashtu në procesverbal, ju falënderit.

Kryetari Daci , ju falënderit, unë nuk po e vazhdoj më, procesverbali duhet të përmirësohet , një grup parlamentar, një gjë po ju them ne nuk kemi stenograme dhe stenografist as që është qëllimi që procesverbali të jetë i secilit deputet, sepse atëherë do të jetë një libër ,por do ta diskutojmë në kryesi dhe do tju informojmë me shkrim, prandaj hjeket nga rendi i ditës, edhe një grup parlamentar ka vërejtje, nuk duhet të përqahe mi, po vazhdojmë.

Kryetari Daci, kalojmë në shqyrtimin e parë të projektligjit, për aktivitetin e tregtisë së jashtme me jasht, është shqyrtim i parë në parim, lus ministrin e tregtisë dhe të industrisë Pr.Ali Jakupin që ta merr fjalën.

Z. Ali Jakupi,

Z. Kryetar, anëtar të kryesisë, deputet dhe mysafir, falënderoj që më dhat rastin që të prezentoj para jush projektligjin e tregtisë me jasht. Në fillim të këtij mandati kryeministri dhe Qeverija në kuadrë të inisiativave ligjore kan radhitur si prioritet të lartë përpilimin dhe shqyrtimin në Parlament të ligjit të tregtisë me jasht. Tregu i brendshëm i Kosovës është shumë i vogël, dhe zhvillimi ekonomik varet në mënyrë kritike me vendet tjera të rajonit dhe të bashkësisë Evropiane.

Kosova duhet të bëjë hapa konkret drejt integritimit të tregëtisë së sajë, në ate rajonale, evropiane, dhe botërore për të shtuar shpresën e qytetarëve të sajë dhe të unitetit të biznesit për një ardhmëri më të mirë. Prandaj Kosova duhet që të veprojë më shpejtë që të zgjërojë dhe liberalizoj marrëdhëniet tregtare me vendet tjera, që të arrihet kjo hapi i parë i madh do të hidhej në miratimin e projektligjit të tregëtisë me jasht të cilin sot po e prezentoj para jush. Është me rëndësi që të theksohet se të gjitha vendet e bashkësisë evropiane janë anëtare të organizaatës botërore të tregtisë, ndërkaq të gjitha vendet e rajonit janë, ose janë duke u përpjekur që të bëhen anëtare të organizatës botërore të tregtisë vendet të cilat dëshirojnë që ti bashkagjiten bashkësisë evropiane e kan kuptuar drejt se ajo është një rrugë e mundimshme dhe relativisht e gjatë ku më parë ato duhet që ti përmbushin kërkesat e organizatës botërore të tregëtisë. Që një vend të anëtarësohet në OBT së pari duhet të demostrojë se sistemi i saj i ligjeve dhe i

regulloreve të cilat qeverisin aktivitetet e tregtisë me jasht , janë në përputhshmëri rigoroze me rregullat e organizatës botërore të tregëtisë. Projektligji për tregëti me jashtë të cilin po e prezentoj sot, është përpiluar në përputhje me kërkesat obligative të OHT-së dhe në harmoni me kërkesat e ligjit për tregëti të bashkësisë evropiane pa dyshim se me miratimin e këtij ligji Kosova do të ishte një hap më afër integritimeve rajonale dhe evropiane. Po përmend edhe njëherë anëtarët e o OBT janë mëse 140 vende , duke përfshirë vendet e bashkësisë evropiane , SHBA-në , Kanadanë, Australinë, Kinën, dhe më tepër se gjysmën e vendeve të Evropës qendrore dh e lindore . Duke disenjuar sistemin tonë ligjor në përputhje me standardet e respektuara nga këto vende Projektligji në fjalë për të nxit shtimin e tregtisë dhe të investimeve duke i ofruar investitorëve të huaj rregulla dhe kushte të mira tregtimi, ligji poashtu do të promovojë konkurrencën, sigurinë e mjedisit për mallrat e importuara dhe do të dekurajojë korrupsionin.

Projektligji është rezultat i konsultimeve të gjata të ekspertëve për tregëti me jasht si ndërkombëtar poashtu edhe vendor, disa prej këtyre ekspertëve kanë një eksperiencë të gjatë në sistemin e vendeve që me sukses janë bashkangjitur organizatës botërore të tregtisë dhe bashkësisë evropiane, ky ligj është diskutuar poshtu në zyrën e kryeministrit , është një pjesë e legjislacionit e cila është hartuar në mënyrë profesionale dhe ka hasur në përkrahje të të gjitha departamenteve relevante të institucioneve të përkohshme vetëqeverisëse të UNMIK-ut si dhe të komunitetit ligjor vendor, thën shkurt projektligji rregullon të gjitha aspektet e tregtisë me jasht , në përjashtim të çështjeve doganore të cilat do të trajtohen në një pjesë tjetër të legjislacionit, në një kod doganor që do të modelohet në bazë të kodit doganor të bashkësisë evropiane .

Projektligji autorizon dhe në disa raste kërkon që Qeverija të adaptoj dhe implimentoj akte nënligjore të cilat trajtojnë një mori temash që kanë të bëjnë me tregtinë duke përfshirë :

1. Lëshimin e lejeve për import dhe eksport,
2. Përpilimin e listave për disa mallra, importi dhe eksporti i të cilave është i kontrolluar apo i ndaluar,
3. Caktimi i kuotave,
4. Disenjimi i standardeve teknike dhe të cilësisë për mallrat e importuara që të sigurohet dhe të jen të sigurta , të shëndetëshme dhe jo të rrezikshme për mjedisin.
5. Impunimin e masave speciale të tregëtisë, përkufizimin e importit për mallrat që pas hetimeve konstatohen të jenë tregtuar në mënyrë jo korrekte dhe
6. Definimin e masave për të mbrojtur të drejtat e pronës intelektuale që në kufi.

Është e rëndësishme se lligji nuk i lejon Qeverisë adaptimin apo imponimin e çfardo kufizimi tëaktiviteteve nga aktivitetet e tregëtisë me jasht përveq nëse një kufizim i tillë është i autorizuar dhe është në përputhje me projektligjin. Standardet mirë të definuara e të specifikuara në këtë projektligj të cilat kryesisht janë të bazuara në rregullat e OBT, do ti mundësn Kosovës të rregullojnë aktivitetin e tregtisë me jasht , e

në një mënyrë të arsyeshme dhe të pranuar ndërkombtarisht, për të siguruar aplikimin e këtyre standardeve, projektligji autorizon ministrin e tregtisë dhe industrisë si të vetmën agjensi që do të implementoj masa kufizuese në tregti, lidhur me këtë ministria e tregtisë dhe industrisë obligohet të siguroj që të gjitha masat kufizuese mund të zbatohen në mënyrë të koordinuar dhe efikase.

Qdonjera prej dispozitave të projektligjit pas dekretimit sigurojnë se tregtija e Kosovës me vendet e tjera dhe veqanërisht me vendet e OBT, e të bashkësisë evropiane të jetë e liruar nga kufizimet e panevojshme, projektligji për tregtinë me jashtë është i rëndësishëm së veçantë për zhvillimin ekonomik të Kosovës dhe si is tillë rekomandojmë të miratohet me miratimin e tij nga Parlamenti i Kosovës, duke filluar me një procedim të rregullt. Nëse doni t'ju them se ligji ka, përbëhet nga 8 kapituj, nga 52 nene na kapitullin e parë përfshihen dispozitat e përgjithshme si rëndom në kapitullin 2 normat themelore të veprimtarisë së tregtisë me jashtë dhe 3 masat e përgjithshme për kufizimin e aktiviteteve të tregtisë me jashtë, dhe 4 mallrat e importuara, dhe nën 5 mallrat e eksportuara, në kapitullin e 6 e drejta për eksport dhe import, në të 7 dispozitat plotësuese dhe në të 8 dispozitat përfundimtare, ju falënderit,

Kryetari Daci, ministër ju falënderit, për hyrje në shqyrtim të parë në debat për një referim përmbajtësor të kuartë prandaj e shpalli të hapur debatin për shqyrtimin e parë të projektligjit për aktivitetin e tregtisë me jashtë. Deputetët e interesuar le të paraqiten në mënyrë që të kemi mundësinë me krijuar radhën, urdhëro Fatmir.

Z. Fatmir Rexhepi,

I nderuar kryetar, zonja dhe zotërinj deputet. Projektligji mbi aktivitetet e tregtisë me jashtë, e kam lexuar me vëmendje, duke e ditur edhe rëndësinë që e ka për biznesin për ekonomi, prandaj vlerësoj se përmbajtja e këtij porojektligji brenda 8 kapitujve dhe 52 neneve është shumë e kuptueshme, e lehtë pragmatike dhe për zbatim është funksionale. Sepse në këtë projektligj d.m.th, ka parimet themelore siq është tregtija e lirë, konkurrenca por edhe mbrsojta e prodhimeve vendore në bazë të atyre përleshkrimeve që janë bërë atje në kuadër të projektligjit.

Projektligjin e mbështes në parim me arsye se i mbulon të gjitha fushat e tregtisë, biznesit, regulativat lidhur me kontratat, sanksionet, lëvizjen e mallrave, pasurisë etj. Por edhe përcakton ashtu siq u tha edhe nga ministri rregullativën normat dhe kushtet me të gjitha standardet teknike të cilat janë pjesë e këtij Projektligji të cilat janë shumë funksionale për zbatim në ekonominë e Kosovës. Në projektligj poashtu është dhe mundësia e implementimit të marrëveshjeve ndërkombëtare që ka rëndësi d.m.th të posaçme për bizneset në këtë aktivitet, ligji poashtu është i përshtatshëm me standardet dhe konform asaj qka paraqiti ministri, me vendet tjera të cilat drejtëpërdrejtë do të ndikojnë në aktivitetet dhe investimet të sektorit të ekonomisë në Kosovë, ligji do të forcojë pozicionin e biznesve kosovare në bashkëpunim me institucionet ekonomike në integrimin e tyre me ndërmarrje d.m.th. ekonomike jashtë Kosovës. Prandaj unë si

deputet, ky ligj është i domosdoshëm me prioritet dhe mendoj që do ta marrë vizën e këtij Kuvendi, ju falënderit.

Kryetari Daci, ju falënderit, z. Dragisha Kerstoviq, pastaj deputeti Berat Luzha dhe deputet Haki Shatri, edhe pse Hakiu ka lypë shumë më heret, por do ta bëj një renditje që të kenë të gjitha grupet parlamentare.

G. Dragiša Krstović,

G. presedniče, gospodo ministri, g. Poslanici jaču samo kratko da se na celishodnost donošenja ovog Zakona, u stvari da se samo na tri aspekta ovog Zakona, prvo ovo je koliko se ja sečam 5 zakon u proceduri u Skupštini, ja barem do sada nisam primetio da je bilo koji serbski ekspert ili serbski stručnjak uključen kod izrade projekta bilo kojeg zakona, ovde je uključen dr. S. Merovci, Azem Hajdari, Muja Donbalaj, Muhamet Jusufi, Neđat Pula i 2 internacionalca. Mislim da bi Vlada i ministarstva nadležna morali ili bilo bi dobro da u buduće o tome da povede računa i da pokušaju da ukljuću nekog od serbskih eksperata kada su pitanja izrada zakonskih projekata, mislim da se time postiči nekakav kvalitet u izradi projekata, ali u svakom slučaju ima to jednu političku dimenziju i mislim da je zbog toga te političke dimenzije bilo bi dobro da i jedan ili dva serbska stručnjaka budu uključeni u ove timove kada se prave nacerti zakona. Ja nemogu ovom prilikom da izrazim kakav će efekt ovaj zakon da ima u Kosovsku privredu, videćemo to u koliko bude zakon usvojen ali želim da skrenem pažnju na jednu stvar, mislim da bar do sada treba izbegavati definicije kao što je definicija u članu 2 u deo gde se objašnjava pojam strane države, to će biti nešto što će da bude prilikom razmatranja ovog zakonskog projekta i neverujem da ćemo se bar kolicija povratak složiti da možemo da prihvatimo takvu jednu definiciju gde strana država da će označavati bilo koju državu i neodvojenu carinsku granicu koja se nalazi van teritorija Kosova. Ovo mislim da prejudicira jedno pitanje koja će biti rešavana ali za sada računamo da možemo da naddemo bolji izraz i da možemo oko toga ta stignemo kompromis, i treća stvar koju želim da kažem jeste da komiteti i poslaničke grupe kada budu razmatrale ovaj projekat zakona trebalo bi da obrate pažnju na odulak tri i mislim da je odeljak 4 na pitanju odnosno odulak 3 da se slučanje ne desi da će ova Skupština raspravljati o nečemu što su ovog trenutka rezervisana ovlašćenja za specijalnog izaslanika generalnog sekretara kad je u pitanju kontrola uvoza i izvoza, mislim da u ustavnom okviru to je jasno zapisano i o tome zaista treba voditi računa, doneti ispravan zaključak, fala lepo toliko.

Kryetari Daci, ju falënderit, Berat Luzha

Z. Berat Luzha,

Të nderuar deputet, mendoj se ky ligj është mjaft i kompletuar dhe përmban të gjitha rregulativat, organizimin e tregtisë me jashtë, prandej e përkrahim në parim dhe e mbështesim, këtu janë disa vërejtje, mendoj të natrës teknike që nuk janë përmbajtësore të hiqet neni 50 ku bën fjalë për ligjin aplikativ, pastaj të riformulohet neni 52 dhe të

riformulohet se ky ligj hyn në fuqi pas miratimit nga Kuvendi , nënshkruhet nga kryetari i Kuvendit dhe shpallet te SHPK-ja , gjithashtu edhe neni 51 është mjet i konkretizuar dhe mendoj se duhet të riformulohet , ju falënderit.

Kryetari Daci, jap fjalën z. Haki Shatri, pastaj deputeti Gani Prekopuca , Ssylejman Qerkezi .

Z. Haki Shatri,

I nderuar z. Kryetar, të nderuar deputet, dola këtu që të përkrah propozimin për dhënies në procedurë të mëtejshme të këtij projektligji dhe që të them se pajtohna me sikutimin e z. Fatmir Rexhepit me vlersimet pozitive për këtë drafligj, por duha të them që këtë përkrahje timen e kisha kushtëzuar paraprakisht me një punë që ishte dasht të bëhet në periudhën e shqyrtimit procedura deri te leximi i dytë i këtij projektligji, vërejtjet e mija parimore në këtë projektligj që mendoj se duhet të bëhen deri në shqyrtimiin përfunbdimtar janë këto; qëllimi i nxjerrjes së ligjit nuk është dhën i plotë në at mas sa u dha këtu në diskutimin që bani z. Ministër me prezentimin e këtij ligji, mendoj se duhet të plotësohet , sepse këtu është dhënë vetëm qëllimi është vetëm harmonizimi me aktet normative të bashkësisë evropiane në propozim lilgj kurse në fjalën e hyrjes kuptimi është dhën i plotë. Disa dispozita të këtij Ligji kan karakter sjegues jo të lilgjit p.sh. neni 3.2 , neni 12 etj. Pastaj disa dispozita janë edhe pa kuptim të paktën në shqip, për mu p.sh ka qen nenbi 4 - 1b, 4 - 2 etj. Shumica e dispozitave të këtij ligji kan njëfar parashenje negative d.m.th. ma shumë merret me ate se çka ndalohet mekët ligj se sa me ate se çka srregullohet me kët ligj.

Veprimi që e përshkon këtë ligj jipet përshtypja se nuk stimulohet fort tregtija e lirë, gjegjesisht nuk liberalizohen marrëdhëniet me botën e jashtme në aspektin e tregtisë, te neni 5 pak si tepër centralizohet roli i ministrisë së tregtisë dhe industrisë në këtë fushë, te pjesa aty ku përshkruhet leja për eksport dhe import nuk jipet kurfar alternative në qoftë se refuzohet dhënia e lejes çka do të bëjë kërkuesi i lejes dhe në fund pajtohem me vërejtjet që i dha udhëheqësi i grupit parlamentar të Partisë Demokratike. Në të tri propozimligjet, sikur propozuesi ka harruar se egziston Kuvendi dhe thot ky ligj hyn në fuqi ditën qe e proklamon përfaqësuesi special i sekretarit të KB, ju falënderit.

Kryetari Daci, ju falënderit z. Shatri, fjalën e ka Gani Prekopuca,

Z. Gani Prekopuca,

I nderuar kryetar, të nderuar deputet, zonja dhe zotërinj ne ndegjuam fjalën e ministrit i cili e dha arsyetimin për këtë projektligj i cili kujtoj se arsyetimi ishte i plotëfuqishëm , kuptimplotë, por dua të them që një start jam në takord me përfaqësuesin e kualicionit serb që tha se duhet të kyqen edhe ekspertë pavarisht nga cili nacionalitet janë.

Ligji që në start kam vërejtje nëse dëshirojmë që të bijmë një ligj është mirë të jetë ligj i qëndrueshëm plr kohëln dhe momentin të cilit i dedikohet , ligji për aktivitetet me

tregtin me jasht , unë e kptoj edhe përkthimin nga anglishtja por nuk mund ta kuptoj përkthimin i cili nuk ka të bëjë me drejtësinë edhe tenton të futet në ligj konkretisht gjithkund në botë quhet ligji i afarizmit me tregtinë ose ligji afarist i tregtisë së jashtme , jo me jasht, aktivitetet janë marrë prej anglishtes, a mund të na thot dikush se çka janë aktivitetet , në mënyrë decidive të përshkuara cilat aktsdivitete cilat punë afariste duhet të kryhen me këtë ligj, jo aktiviteti, jam për ata që të quhet ligji për tregti të jashtme e jo ligji për tregti me jasht ose ligji afarist i tregtisë së jashtme gjithkund në botë edhe në praktik edhe në teori bëhet kështu, mandej kam vërejtje thash se është përkthyer nga anglishtja pa ju përshtat materjes në fjalë , prandaj në shumicën e rasteve është edhe i pakuptimtë , ju lutem merrni lexoni shqip edhe ata që nuk kanë lidhje me tregti të jashtme kanë probleme me formulimin e tillë, edhe një projektligj i tillë na vjen këtu në shqyrtim.

E kam lexuar me vëmendje, është bërë enklavizimi i territorit të Kosovës për tregti të jashtme kur them këtë kam arsyetimin se territori i Kosovës është edhe ashtu i vogël, prandaj edhe do të jetë i pakuptimt, punoj me tregti të jashtme me ekipin tem qe 30 vite kërkun nuk ka që një pjesë e ligjit të vlejë për një komunë e për tjetrën të mos vlejë. Ky ligj duhet ta përfshinë territorin e caktuar , ndash thuaj shtetin, ndash Kosovën vlen për të gjithë, nuk mundet një njësi territoriale e vogël sadoqoftë ta përdor ligjin e tjetri të mos e përdorë ky është gjeneral për të gjithë prandaj po them është bërë enklavizimi i territorit të Kosovës, ligji është shumë voluminoz i cili e byrokratizon tejmas këtë veprimtari ju lutem merrni materjet e lligjeve që i kanë shtetet përreth, pastaj çka të zbulojmë, janë të përkryera, por duhet ti përshtatet kushteve dhe rrethanave të Kosovës, dhe skemi çka të zbulojmë shumë mirë e tha një ditë një profesor i nderuar, shyqur që shqiptarëve s'ju ka mbet me zbulu diçka të re , janë të zbuluara të gjitha por duhet ti praktikojmë në rrethana tona , edhe ti përkthejmë ashtu siq duhet përkthyer dhe ta participojmë një ligj çfare duhet, konsideroj se kjo materje duhet të kodizohet, e jo të sjellen ligje artikulare të papërfunduara dhe kjo kujtoj është simulim i punës së Kuvendit. Për arsye se OBT për tregti të jashtme nuk preferon enklavizimin e territorit të Kosovës, OBT për tregti të jashtme nuk sjell që të quhet aqktivitet i tregtisë, prandaj nuk kam nevoj me u zie me këto sende , ju lutem të konsultohen edhe njerëzit që mirren me këtë lami, ligji është e vërtet që tani po synon një sistem të tregtisë së lirë nuk ka kode, nuk ka kuota nuk ka lilej devizorë , por gjithkund në botë merrni shiqoni ligji për tregti të jashtme shkon me procesin doganor , rregullat doganore janë bashkarisht, çdokund e ke mund të jetë lilej doganor, rregullat e lilejit doganor enkas ma vonë të vijnë pas ligjit për tregti të jashtme, prandaj po them edhe njëhere është mirë që këto gjëra që në start të eliminohen , unë nuk po hyj andej kush i ka bërë këto ligje , praktika do ti tregon, por kërkund nuk përmendet tregtija kufitare e lirë, kërkund nuk përmenden zonat kufitare , zonat doganore, zonat që neva na duhen , prandaj po them edhe një here është mirë që barem deri dikund me ligjet tjera të avansuara të koordinohet në atë drejtim unë e di profesori i nderuar z. Ministër e ka një libër për klasën e parë të ekonomisë për bazat e tregtisë jamë 1 milion për qind i sigurt se sikur të ishte konsultuar ai me ato elemente që i ka do të ishte dalë një ligj shumë më i mirë, ju falënderit,

Kryetari Daci, ju falënderit, fjalën e ka Sylejman Qerkezi, bëhet gti Sebahate Grajqevci,

Z. Sylejman Qerkezi,

Kryesi e nderuar , z. Deputet unë do hedh një vështrim në shiqim të parë duke jashtëzakonisht i thjeshtë meqë jemi drejt rrugës së shtetësisë së Kosovës, mendoj se duhet të jemi të kujdesshëm në veçanti ndaj ligjeve të tilla kur kemi të bëjmë me marrëdhëniet ndërshtetërore , mendoj se detyrimisht duhet të përmendet emri Kosovë, pavarësisht se ajo nënkuptohet , pra mendoj se projektligji për aktivitete e tregtisë me jashtë , detyrimisht të futet emri Kosovë, aktivitetet e tregtisë së Kosovës me jashtë. Falënderit.

Kryetari Daci,ju falënderit ,Z. Grajqevci,le të përgaditetet deputeti Bajrush Xhemajli.

Z.Sebahate Grajqevci,

Të nderuar të pranishëm ju përshëndes, ligjin e kam lexuar me vëmendje dhe vërejtja kryesore është se përkthimi është i dobët, do të thoja se shpesh më është dashtë ta lexoj versionin anglisht për ta kuptuar qart përmbajtjen e këtij Ligji, në parim këtë ligj e përkrahim , vërejtje konkrete kam . p.sh. në kapitullin 2 të përmirësohet titulli dhe të shkruhet Normat themelore të veprimtarisë së tregtisë së jashtme, pastaj është neni 4 rreshti i 2 ku fjalisë Qeverisë do të, konsideroj se duhet të futet në kllapa ose mundet kur është e nevojshme. Fjalja vazhdon. Pastaj neni 8 është tepër i paqartë dhe mendoj se duhet të korigjohet , Neni 16 pika J të shtohet në fund të këtij neni të shtohet atyre që prodhojnë dhe të atyre që prodhohen në Kosovë,. këtu është fjala për mallra. Dhe kuptohet në dispozitat përfundimtare neni 52 e përmendën e dhe parafolsit dhe e përkrahi hapt që e shtruan ata. Ju falënderit.

Kryetari Daci, ju falënderit,

Z. Bajrush Xhemajli,

Të nderuar të pranishëm, të nderuar ministra, Komisioni për tregti dhe industri i këtij Parlamenti ka pasur si prioritet këtë ligj për nxjerrjen e tij ligji kemi menduar se është shumë i rëndësishëm dhe mu për këtë kemi pas një pikë të rendit të punës në një nga mbledhjet tona , ku e kemi thirrur edhe këshilltarin e ministrit dhe jami munduar të japim sygjerimet tona para se të dal ky ligj dhe mund të them se kemi dhënë një kontribut modest në këtë drejtim, mendoj se ky ligj duhet përkrahur në parim, në përgjithësi siq është pasi konsideroj se është në nivel të kënaqshëm , natyrisht që ka të metat e veta por regullon aspektin e tregtisë me jashtë dhe çka është më e rëndësishme se është në përputhshmëri me standardet e OBT-së dhe standardet e këshillit evropian dhe kompatibil me ta , gjë që mundëson liberalizimin e tregtisë së Kosovës me vendet në

rajon dhe më gjërë e në perspektiv hap shtigje të reja që të integrohet me ato vende edhe më tepër kjo reflektohet përgjithësisht në ekonominë e Kosovës, pozitivisht dhe mendoj që gjithsesi duhet përkrahur, unë mendoj se janë dhanë disa vërejtje substanciale dhe komisioni për tregti dhe industri që udhëheq, që të ketë parasysh por edhe ne do t mundohemi që si komision të japim kontributin tonë dhe besoj se këtë do ta bëjmë se shpejti në një mbledhje tonën dhe pastaj në shqyrtimin e dytë natyrisht që do të mundohemi ta japim verzionin e fundit, m ju falënderit.

Kryetari Daci, ju falënderit, Alush Gashi, dhe le të përgaditet Fatmir Sejdiu.

Z. Alush Gashi,

I nderuari kryetar, të nderuar deputet, duke lavdëruar punën e Qeverisë në përgaditjen e këtij drafti më lejoni të shprehim një prej vërejtjeve të mija substanciale në këtë ligj, mendoj se këtu mungon një kaptin e posaçme, kaptin e cila do të mundësonte themelimin e zonave të lira doganore në Kosovë, Kosova siç e dini ballafaqohet me një papunësi më të madhe në rajon dhe mendoj se themelimi i zonave të lira doganore do të jetë një prej arsyeve të ardhjes së investitorëve të huaj me hapjen e vendeve të reja të punës dhe prodhimeve dhe ato prodhime pastaj do t eksportoheshin nga Kosova dhe do të begadonte tregtin me jasht, e japi këtë sygjërim respektivisht propozim timin që grupi parlamentar i Lidhjes Demokratike të Kosovës, por mendoj se edhe grupet tjera do ta mbështesin këtë dhe do ta paraqesin si amandament të posaqëm, them edhe grupet tdjera parlamentare se në bised me deputet egziston një vetëdije shumë e lartë për nevojën dhe hapjeve të vendeve të reja të punës dhe kjo kish me qen mendoj një prej mënyrave më të mira eventualisht edhe më të shpejta për intensifikim të kësaj tregtije, aq më tepër kur në Kosova të gjitha ligjet që miratohen punohen sipas standardeve të unionit evropian, aq më tepër kur me 18 qershor këshillit i ministrave në Luksemburg është trajtu çështja që produktet nga Kosova të jenë të liruara nga dogana, kjo e ngritë urgjencën e miratimit të një ligji për doganën, mendoj që do të jetë pak vështirë ky ligj të jetë efektiv pa e pas një sistem doganor kompatibil me kohën në të cilën jetojmë, ju falënderit.

Kryetari Daci, ju falënderit, Fatmir Sejdiu

Z. Fatmir Sejdiu,

Falënderit z. Kryetar. Të nderuar deputet. Besoj se këlthij projektligji ju dha mbështetje parimore dhe kujtoj se është e qëndrueshme nuk do të flas më gjatë për shkak të synimeve që ka dhe që është një fushë tepër e nevojshme për Kosovën. Për veprimin e institucioneve të saj dhe nuk dua të ndalem në ndonjë vërejtje, nga një shiqim tjetër mund të shihet ndryshe dhe pikërisht ne do të kemi një shans të mirë sikur kësaj radhe që në fazën përgaditore të shqyrtimit të dytë secili nga deputetët ndaj atë që me grupet paramentare të bashkangjiten në tërsi themi të asaj që mendojmë se duhet të jetë pjesë e begatimit të këlthij ligji, unë do të thosha vetëm një pjesë të një vërejtje

parimore eventualisht që ka të bëjë ndoshta edhe me pjesën e teknikës të miratimit të ligjit e sidomos kur është fjala për definicionet çështja e sqarimeve që janë nuk janë pjesë e normës. Pjesa fillestare që lidh me synimet edhe këtu apsolutisht është pjesë e normës , kjo pjesë duhet të jetë pjesë e inkorporuar në ta quajmë fazë fillestare në pjesën hyrëse të ligjit eventualisht mund të shkojë edhe në fazën, në pjesën e fundit , fillimisht mund të shkojë kësisoji, nuk është pjesë norme, këtë duhet ta kenë parasysh përfaqësues të Qeverisë dhe të tjera , kaq ju falënderit.

Kryetari Daci, ju falënderit , më lejoni që të konstatoj sa vijon, desha ta përfundoj po,
G-dja. Rada Trajković,

Poštovani predstavjuči , poštovane kolege poslanici , ja imam samo jednu želju u stvari da je ovo prvo čitanje ovoga zakona a da koalicija povratak zaista želi da u svemu učestvuje za dobrobit svih stanovnika na prostoru Kosova i Metohije , želim da vas zamolim, zve zakone koje usfajamo bubu u stavri u funkciji onoga što jeste naš mandat to je u funkciji Rezolucije 1244 i poštovanja ustavnog okvira , da ne bi imali neprijatnih dešavanja u smislu napuštanja poslanika koaliciona povratak kod usvajanja zakona zaista ja bih molila da svi funkcionisemo u tom smeru, i da još jedan put potcetim da zakoni koji su u funkciji odvajanja ovog prostora od Srbije i Jugosllavije zaista biće zakoni na koji će koaliciona povratak ne samo da neće učestvovati u njihovu izgradu , nego da će i nažalost mora biti prinudena da napusti parlament, kažem još jedan put podsećam da želim izvršena zakonodavna vlast vrati svom mandau koji ima i onda zaista svi da radimo za ono zašto smo prihvatili samim izlaskom na izbore da čemo raditi, hvala.

Kryetari Daci, unë do ti lutja deputetë do ta merrni të gjithë fjalën nuk ka përkufizime, mos të katalizohen nga debatet në zhvillim e sipër ata që e kanë analizuar ligjin , ata që kanë propozime që e ndihmojnë, ishte një debat i shkëlqyer deri më tani, kryesisht profesional, urdhëro z. Deputet Hajdari. Mos të ngjitemi në asnjë fjalë të ndonjë deputeti.

Z.Tomë Hajdaraj,

Z. kryetar, deputet të nderuar, unë nuk do të merrem me çështje mitologjike, por duke ju bashkangjitur diskutimeve të parafolësve të mi dhe punës që ka bërë inistria për tregti rreth ligjit për tregti të jashtme , unë mendoj që në pjesën e dytë të kërkesave të standardeve teknike për mallrat e importuara , neni 12 ku janë të definuara kushtet sanitare dhe fitosanitare mendoj profesor se asht me rëndësi të ceket edhe kapitullit i veçantë për import dhe eksport të mallrave me origjin animale të cilat për fat të keq ne i prodhojmë shumë pak dhe importojmë shumë, shumë, dhashtë zoti që në të ardhmen ne të eksportojmë më shumë dhe importojmë vetëm ato që nuk prodhohet në Kosovë sepse rëndësia e ushqimit të shëndoshë drejtëpërdrejtë ka ndikim në familjen e shëndoshë dhe unë mendoj që Kosova ka nevojë për familje të shëndoshë dhe për politikë të shëndoshë, ndërsa sa i përket pjesëve a do të hiqen a sdo të hiqen apo statusin

e ingjencat e obligimeve që ka ky Kuvend mendoj që hap pas hapi po shkojmë drejt asaj që jemi përcaktuar të gjithë, bile bile mos të them me referendumin e para disa viteve, ju falënderit,

Deputeti Isuf Sutaj, urdhëroni

I nderuari kryetar dhe të nderuar deputet, une dola me të vetmin qëllim që tju përkujtoj disa masa rrestriktive të cilat nuk janë përmend në këtë ligj por njëkohësisht e bëj pyetjen , a duhet të jenë në këtë ligj, unë do ti quaja masa të larta të restriksionit të cilat shtetet ndaj shteteve mund ti përdorin ekëto janë: masat e proteksionizmit, sanksionet dhe embargo, do të thotë se si do të silllet Kosova ndaj këtyre tri elementeve, që unë kushtimisht po i quaj si massa të larta të restriksionit, sa i përket masave të proteksionizmit ju garantoj me kokë se ato aplikohen ndaj Kosovës , jo në mënyrë të hapt por fshehurazi, se mallrat e Kosovës shumë pak depërtojnë jasht, kurse Kosova është mbush me qdo lloj malli, ju falënderit.

Kryetari Daci, e besoj që debati në parim është rrumbullaksuar është një debat ndoshta për herë të parë i shkëlqyer, kryesisht i motivuar në profesion, në avansime të ligjit, prandaj e shtroj në votë formale shqyrtimin e parë në parim të Ligjit për tregtinë e jashtme , kush është për aprovim në parim , numroni votat ju lutem , pyes deputetët se a është kush kundër aprovimit në parim të këtij ligji, 1 deputet ju falënderit, a ka abstenuar dikush, a do të abstenoj dikush, numroni ju lutem,

Rezultatet e votimit janë: 67 deputet kan votuar pro, aprovimit të këtij ligji , vetëm 1 deputet është kundër, kan abstenuar 15 deputet, prandaj konsideroj se mund të shkoj ti dërgohet komisioneve përkatëse atij të për tregti dhe ekonomi, dhe të komisioneve tjera të domosdoshme, dhe i kam dy informacione, asnjë pyetje e deputetëve nuk është parashtruar konform rregullores, d.m.th me shkrim , dhe informata e dytë ka të bëjë me ate që Kryesia në parim ka aprovuar një plan të punës të Kuvendit të Kosovës në seanca plenare të kryesisë dhe të komisioneve që ne do ti plrmbahemi ati plani, varet nga dërgimi i inputeve në Parlament, Parlamennti nuk do të vonoj asnjë propozim dhe asnjë procedurë, ju falënderit për pjesëmarrje.

Mbledhja e ardhshme është me 17 tetor 2002.